

Prima ?hrana? a iedului

Descriere imagine:

Imediat dupa fatare, iedul se ridica si, nesigur pe picioare, clatinandu-se, incearca sa mearga. Foarte curand, el va cauta ugerul caprei pentru a suga primul tain de colostru.

Imediat dupa fatare, iedul se ridica si, nesigur pe picioare, clatinandu-se, incearca sa mearga. Foarte curand, el va cauta ugerul caprei pentru a suga primul tain de colostru, numit si primul lapte, care este gras, lipicios, de culoare galbuie si nespumant. Colostrul contine anticorpi si vitamine, conferind imunitate nou-nascutului fata de germenii de mediul inconjurator. Supravietuirea iedului depinde de acest prim tain si de timpul trecut de la fatare pana la consumul lui.

Imediat dupa fatare, iedul se ridica si, nesigur pe picioare, clatinandu-se, incearca sa mearga. Foarte curand, el va cauta ugerul caprei pentru a suga primul tain de colostru, numit si primul lapte, care este gras, lipicios, de culoare galbuie si nespumant. Colostrul contine anticorpi si vitamine, conferind imunitate nou-nascutului fata de germenii de mediul inconjurator. Supravietuirea iedului depinde de acest prim tain si de timpul trecut de la fatare pana la consumul lui.

Pentru a scoate si mai mult in evidenta importanta colostrului, urmatorul exemplu este edificator: in cazul in care cumparam o capra cu putin timp inainte de fatare si o aducem in ferma noastra, aceasta nu va avea suficient timp pentru ?a produce? anticorpi specifici noului mediu, astfel incat iedul sa fie protejat in totalitate. Frecvent, in urma fatarii, acesti iezi vor arata bolnaviciosi si procentul de pierderi va depasi limitele normale.

In timpul gestatiei, fetusul nu beneficiaza de anticorpi (imunoglobuline), din cauza barierei placentare. O alimentatie necorespunzatoare a caprei, in ultima perioada de gestatie, determina un deficit de gamaglobuline in sange, respectiv in colostru, fapt care se reflecta negativ asupra capacitatii de rezistenta a iezielor fata de infectii si asupra maturitatii lor imunologice. Dupa 48 de ore de la fatare, imunoglobulinele sunt inlocuite, in special de cazeina.

Necesarul de colostru si metode de administrare

In ceea ce priveste necesarul de colostru, un ied ar trebui sa suga in primele 3 zile 60 ml la fiecare kilogram greutate corporala, de trei ori/zi. Mai sanatos ar fi ca iedul sa se hraneasca natural, direct de la ugerul caprei.

O alta posibilitate ar fi mulgerea laptelui si hranirea iedului cu ajutorul unei sticle cu biberon. Aceasta ultima metoda se foloseste cand in ferma evolueaza boli care se transmit prin lapte si din acest motiv colostrul mamei va fi inlocuit cu unul provenit de la o capra de care suntem siguri ca e sanatoasa. Utilizarea sticlei cu biberon mai este indicata in fermele cu efectivele mici de capre, pentru a putea controla cantitatea de colostru ingerata. Cand efectivele de animale sunt mari, timpul alocat cu hranirea iezilor va creste foarte mult si metoda devine ineficienta.

Iedul nu trebuie sa ingere prea mult colostru, pentru a nu supraincarca stomacul (cheagul), ceea ce ar duce la indigestii, dar nici prea putin, in acest caz neasigurandu-se anticorpii si substantele nutritive necesare.

Temperatura de administrare ar trebui sa fie de 40-42°C. Pentru a testa temperatura colostrului, putem sa-l punem intr-un recipient din metal inoxidabil, scufundam nasul iedului si daca acesta nu vrea sa bea, inseamna ca este prea cald. Primul tain este considerat suficient daca este in cantitate de aproximativ 240 ml. Niciodata nu se va incalzi colostrul la microunde si nu se va fierbe, pentru ca anticorpii vor fi distrusi.

Substituente pentru colostru

Daca, din intamplare, capra nu produce colostru, se va face repede un substituent (inlocuitor). In astfel de cazuri, putem utiliza si colostrul muls de la alte capre si pastrat la congelator.

Un inlocuitor de colostru poate fi urmatorul: 700 ml lapte, un ou batut, o lingurita ulei de ficat de peste (cod), o lingura zahar. Toate ingredientele se amesteca bine. Bineinteles ca aceasta compozitie nu va contine anticorpii care asigura imunitate nou-nascutului, inasa poate fi o solutie provizorie. Sunt disponibile si produse comerciale.

O alta alternativa este colostrul de vaca.

In acest caz, trebuie sa ne asiguram ca animalul este sanatos si nu este purtator de boli transmisibile de la o specie la alta. Daca in ferma evolueaza boala CAE (*caprine arthritic encephalitis*), colostrul trebuie tratat la cald. Tehnica trebuie respectata in totalitate fiindca, daca nu se respecta temperatura, vom transforma colostrul in budinca (datorita continutului ridicat de lactoalbumina si lactoglobulina). Colostrul trebuie incalzit (preferabil intr-un recipient cu pereti dubli) la cel putin 57°C, dar nu mai mult de 60°C, si tinut la aceasta temperatura timp de o ora. Se va raci la 43°C inainte de hranirea iedului. Temperatura ideala de administrare a colostrului este de 39°C, dar el trebuie incalzit la 43°C, pentru ca se va raci suficient in timp ce iedul suge.

Puneti la pastrare colostrul in exces!

In cazul in care colostrul este obtinut in exces, poate fi conservat sau inghetat pentru o utilizare

ulterioara sau pentru vanzare. In acest scop, se toarna in recipiente de genul celor folosite pentru a produce cuburi de gheata. Dupa ce ingheata si se solidifica, se pune in pungi de plastic si poate fi pastrat pana la 12 luni fara sa-si piarda calitatile. Un astfel de cub poate fi utilizat la un tain.

Deoarece colostrul este un aliment indispensabil pentru a mentine viata si vigoarea iezilor sugari, este bine sa il asiguram la timp si in cantitati suficiente.

Compozitia colostrului de capra in primele 5 zile dupa fatare

Zile dupa fatare	Apa	Substanta uscata	Grasime	Proteine totale	Cazeina	Cazeina Globulina	Albumina	Globulina	lactoza	Cenusa
1	81,17	18,83	8,21	5,69	3,14	4,90	0,79	1,76	3,39	0,88
2	85,26	14,74	5,15	4,21	3,18	3,58	0,64	0,40	3,80	0,90
3	86,03	13,97	4,64	3,60	2,84	3,19	0,41	0,35	4,23	0,86
5	86,73	13,27	3,88	3,53	2,83	3,11	0,43	0,28	4,24	0,85
7	86,91	13,09	3,95	3,52	2,89	3,12	0,40	0,23	4,21	0,86

Sorin Octavian VOIA